

OCENIANIE ARKUSZA POZIOM PODSTAWOWY

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty
- za zadanie otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o pełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają logice udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadanie		Model odpowiedzi	Schemat punktowania:	
			punkty za części zadania	punkty za całe zadanie
1.		(1) Fenicjanie	1 punkt	2 punkty
		(2) Grecy	1 punkt	
2.	A.	fałsz	1 punkt	4 punkty
	B.	prawda	1 punkt	
	C.	prawda	1 punkt	
	D.	prawda	1 punkt	
3.	A.	4. (Herodot)	1 punkt	4 punkty
	B.	1. (Arystoteles)	1 punkt	
	C.	5. (Platon)	1 punkt	
	D.	3. (Heraklit)	1 punkt	
4.		B. (Romanizacja podbijanych terenów)		1 punkt
5.	A.	Powstanie Spartakusa lub Powstanie [niewolników] 73 p.n.e. [73-71 p.n.e.]	1 punkt	2 punkty
	B.	Gladiator to w starożytnym państwie rzymskim niewolnik szkolny do walki, występujący w widowiskach dla rozrywki zgromadzonej publiczności. Do zaliczenia niezbędne jest podanie, że jest to niewolnik szkolony do walki.	1 punkt	
6.		państwo wielkomorawskie - A państwo kijowskie - B Punkt za poprawne podanie jednego elementu.		2 punkty
7.	A.	Dagome Iudex	1 punkt	2 punkty

Zadanie		Model odpowiedzi	Schemat punktowania:	
numer zadania	części zadania		punkty za części zadania	punkty za całe zadanie
	B.	nadać świętemu Piotrowi – akt darowizny papieżowi (oddanie się pod opiekę Stolicy Apostolskiej) Zaliczyć należy także i inne odpowiedzi, które oddają istotę zagadnienia.	1 punkt	
8.	A.	hołd	1 punkt	3 punkty
	B.	Przyklęknięcie [wasala]; złożenie rąk. Gesty symbolizowały poddanie się władzy [seniora]. Za wskazanie i wyjaśnienie jednego z tych gestów - 1 pkt, za wskazanie i wyjaśnienie obydwu gestów - 2 pkt. Przyznajemy je tylko w przypadku prawidłowej odpowiedzi A.	2 punkty	
9.	A.	Plan nr 1	1 punkt	2 punkty
	B.	Trójpolówka - sposób uprawy polegający na podziale pól na: ozime, jare i ugorujące (ugór). Punkt przyznajemy tylko w przypadku prawidłowej odpowiedzi A.	1 punkt	
10.	A.	prawda	1 punkt	4 punkty
	B.	fałsz	1 punkt	
	C.	prawda	1 punkt	
	D.	fałsz	1 punkt	
11.	A.	Izba Lordów i Izba Gmin. Można zaliczyć także odpowiedź – parlament.	1 punkt	3 punkty
	B.	Stany Generalne	1 punkt	
	C.	Sejm (walny)	1 punkt	
12.	A.	nawa główna	1 punkt	4 punkty
	B.	nawa boczna	1 punkt	
	C.	transept, nawa poprzeczna	1 punkt	
	D.	prezbiterium	1 punkt	
13.	A.	XIII – XIV w.	1 punkt	2 punkty
	B.	Proces przywracania jedności państwowej ziemiom polskim w okresie rozbicia dzielnicowego (przewyciężanie rozbicia dzielnicowego, ponowna centralizacja państwa); zdający może podać: proces kształtowania się świadomości (poczucia tożsamości, przynależności) narodowej (polskiej), poczucia tożsamości państwowej. Przyznajemy 1 pkt za jedno z tych określeń.	1 punkt	
14.	A.	II pokój toruński (1466)	1 punkt	3 punkty

Zadanie		Model odpowiedzi	Schemat punktowania:	
numer zadania	części zadania		punkty za części zadania	punkty za całe zadanie
	B.	<p>Przykładowe argumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Polska trwale odzyskała utracone uprzednio terytoria ▪ Zakon stracił swoją pozycję polityczną oraz militarną ▪ Zakon został zhołdowany przez Polskę ▪ Zakon przestał być zagrożeniem dla państwa polskiego ▪ Dzięki odzyskaniu dostępu do morza poprawiła się sytuacja gospodarcza państwa polskiego. <p>Należy uznać także inne odpowiedzi, o ile są zgodne z prawdą historyczną. Za każdy z argumentów po 1 pkt. Punkty za argumentację przyznajemy wówczas, gdy poprawnie wskazano II pokój toruński.</p>	2 punkty	
15.	A.	klasycystyczny [neoklasyczny]	1 punkt	3 punkty
	B.	renesansowy [manierystyczny]	1 punkt	
	C.	gotycki	1 punkt	
16.	A.	1634 r.	1 punkt	3 punkty
	B.	<p>Uzasadnienie powinno odwoływać się do ziem [miast], które znajdują się w granicach Rzeczypospolitej widocznych na mapie, a które później zostały utracone np.: lewobrzeżna Ukraina (Kijów), Zaporozże, ziemie: smoleńska, czernihowska, siewierska.</p> <p>Punktacja: 1 punkt za wymienienie jednej ziemi (obszaru, terytorium). 2 punkty za wymienienie więcej niż jednej ziemi (obszaru, terytorium). Punkt przyznajemy tylko w przypadku prawidłowej odpowiedzi A.</p>	2 punkty	
17.	A.	unia personalna	1 punkt	3 punkty
	B.	unia realna	1 punkt	
	C.	unia personalna	1 punkt	
18.		B. (Giełda)		1 punkt
19.		Wazowie	1 punkt	2 punkty
		Wettinowie (dopuszczalne – dynastia saska, Sasi)	1 punkt	
20.	A.	przemysł włókienniczy (tkactwo, przemysł tekstylny)	1 punkt	2 punkty
	B.	<p>rewolucja przemysłowa (przewrót przemysłowy)</p> <p>Można również uznać odpowiedź: proces mechanizacji produkcji, przechodzenie od manufaktury do fabryki.</p>	1 punkt	
21.	A.	<p>gościnność, towarzyskość</p> <p>Do zaliczenia wystarczy jedna z wymienionych cnót.</p>	1 punkt	2 punkty
	B.	<p>brak umiaru, natarczywość, nadużywanie gościnności</p> <p>Do zaliczenia wystarczy jedna z wymienionych wad/cech.</p>	1 punkt	
22.	A.	Zdobycie Bastylii	1 punkt	2 punkty
	B.	1789 r.	1 punkt	
23.	A.	okres 1786 – 1790	1 punkt	3 punkty

Zadanie		Model odpowiedzi	Schemat punktowania:	
numer zadania	części zadania		punkty za części zadania	punkty za całe zadanie
	B.	Przykładowe przyczyny polityczne: ożywienie polityczne w czasach Sejmu Wielkiego [czasy Sejmu Wielkiego], działalność Kuźnicy Kołłątajowskiej. Przykładowe przyczyny kulturowe: rozwój oświaty, oświecenie, ożywienie intelektualne. Za przyczynę zw. z wydarzeniami politycznymi 1 pkt. Za przyczynę zw. ze zjawiskami kulturowymi 1 pkt.	2 punkty	
24.	A.	Napoleon (Napoleon I, Napoleon Bonaparte)	1 punkt	2 punkty
	B.	Zdający powinien odwołać się do jednej z informacji spośród zawartych w cytowanym tekście np.: wyprawy egipskiej czy wyprawy na Moskwę.	1 punkt	
25.	A.	Prusy	1 punkt	2 punkty
	B.	w 1815 r. w Wiedniu (w 1815 r. podczas kongresu wiedeńskiego)	1 punkt	
26.	A.	Mapa nr 2	1 punkt	2 punkty
	B.	Mapa nr 3	1 punkt	
27.	A.	Według Tekstu 1. były to przyczyny wewnętrzne (winy Polaków), według Tekstu 2. – przyczyny zewnętrzne (przemoc zaborców). Należy uznać także odpowiedzi poprawne merytorycznie, lecz wyrażone innymi słowami.		1 punkt
28.	A.	lojalizm	1 punkt	3 punkty
	B.	postawa niepodległościowa	1 punkt	
	C.	opozycja legalna	1 punkt	
29.	A.	zjawisko migracji [emigracji]	1 punkt	4 punkty
	B.	najsilniejsza w pierwszej dekadzie XX wieku, czyli w latach 1901 – 1910	1 punkt	
	C.	Możliwe odpowiedzi: poszukiwanie zajęcia, brak pracy, trudna sytuacja ekonomiczna Galicji, wyjazdy „za chlebem”. Należy uznać każdą odpowiedź, która odwołuje się do powyższej problematyki. Kryterium zaliczenia: - w wypadku stwierdzenia typu: emigracja zarobkowa, (poszukiwanie pracy) – 1 pkt - w wypadku szerszych uzasadnień – dodatkowo 1 pkt.	2 punkty	
30.		C i D Za każde poprawne podkreślenie 1 pkt.		2 punkty
31.	A.	SDKPiL	1 punkt	3 punkty
	B.	PPS	1 punkt	
	C.	SND (endecja)	1 punkt	

Zadanie		Model odpowiedzi	Schemat punktowania:	
numer zadania	części zadania		punkty za części zadania	punkty za całe zadanie
32.		<p>Przykładowe argumenty na TAK:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ niepodległościowy charakter wystąpień ▪ zbrojny charakter wydarzeń (uderzenia na garnizony niemieckie, rozbrajanie wojsk okupacyjnych) ▪ rola organizacji konspiracyjnych w przygotowaniach ▪ ewakuacja wojsk niemieckich w listopadzie 1918 r. przypominająca wycofanie wojsk rosyjskich w 1830 r. ▪ opuszczenie Polski przez gen. gubernatora H.von Beselera, przypominające opuszczenie Kongresówki przez w. ks. Konstantego. <p>Przykładowe argumenty na NIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ powstanie listopadowe wymierzone było przeciwko Rosjanom, a wystąpienie w 1918 r. przeciwko Niemcom ▪ w powstaniu listopadowym brała udział regularna armia, a w 1918 r. różne formacje często o charakterze ochotniczym ▪ inny był stosunek ludności chłopskiej, która w wydarzeniach roku 1830 zasadniczo nie wzięła udziału ▪ inny rezultat obu wystąpień. <p>Za każdy poprawny argument – 1 punkt.</p>		3 punkty
33.		B		1 punkt
34.		Odpowiedź powinna wyjaśniać istotę zjawiska: „nożyce cen” to większy spadek cen artykułów rolnych niż przemysłowych.		1 punkt
35.		Służba Zwyciestwu Polski – A Armia Ludowa – B 1 punkt za poprawne podanie jednego elementu.		2 punkty
36.	A.	Anglia	1 punkt	3 punkty
	B.	Możliwe odpowiedzi: II połowa XVIII w., XVIII w., przełom XVIII/XIX w.	1 punkt	
	C.	usługi	1 punkt	
37.		C, E, F 1 punkt za poprawne podanie jednego elementu.		3 punkty
38.		c (1966)	1 punkt	2 punkty
		d (Stefan Wyszyński)	1 punkt	
39.	A.	od 1949 (powstanie RFN) do 1989 lub 1990 (zburzenie/demontaż muru berlińskiego lub zjednoczenie Niemiec) Można uznać odpowiedź: okres zimnej wojny.	1 punkt	4 punkty
	B.	główny cel: związanie RFN z Francją, utrzymanie pod kontrolą polityki Niemiec	1 punkt	

Zadanie		Model odpowiedzi	Schemat punktowania:	
numer zadania	części zadania		punkty za części zadania	punkty za całe zadanie
	C.	najazdy niemieckie na Francję w 1870 r., 1914 r. i 1940 r. Za każdą z informacji po 1 pkt. Ważna jest informacja o faktach, które mogą zostać różnie nazwane, np. I wojna światowa lub atak na Francję w 1914 roku.	2 punkty	
40.	A.	podział władzy pomiędzy obozem rządzącym i opozycją solidarnościową; zdający może podać kompromis Uwaga: nie przyznajemy punktu, jeżeli zdający określi cel jako przejęcie władzy przez opozycję.	1 punkt	3 punkty
	B.	Prezydent – (gen. Wojciech) Jaruzelski Premier – (Tadeusz) Mazowiecki 1 punkt za poprawne podanie jednego nazwiska.	2 punkty	